OCEANUL ORBILOR

JAMES L. CAMBIAS

Traducere din limba engleză

GABRIEL STOIAN

În următoarea povestire avem o analiză pătrunzătoare care ne demonstrează cum presupunerile culturale ți se pot întoarce împotrivă.

JAMES L. CAMBIAS a fost finalist al Premiului *James Tiptree Jr. Memorial*, ediția 2001, cu povestirea *A Diagram of Rapture;* a fost de asemenea finalist al Premiului *John W. Campbell* din 2001 la secțiunea Cel mai bun scriitor debutant. A publicat frecvent în *The Magazine of Fantasy & Science Fiction* și a vândut lucrări celor de la *Crossroads: Tales of Southern Literary Fantastic* și altor publicații. Născut în New Orleans, el locuiește în prezent în Deerfield, Massachusetts, împreună cu soția și copiii.

Spre sfârșitul celei de-a doua luni petrecute la Stația Hitode, Rob Freeman inventase deja optzeci și cinci de feluri în care l-ar fi putut ucide pe Henri Kerlerec. Asta îl făcea să ocupe locul al treilea în clasamentul stației – Josef Palashnik ocupa primul loc, cu o sută patruzeci și trei de metode, urmat de Nadia Kyle, cu nouăzeci și șapte. În general, numărul și sălbăticia metodelor sugerate își găseau explicația în numărul de ore pe care fiecare dintre concurenți îl petrecuse alături de Henri.

Josef, în calitate de pilot de submarin, trebuia să trăiască foarte aproape de Henri mai bine de treizeci de ore săptămânal,

astfel că lista lui se concentra asupra unor metode rapide și brutale, adecvate unui spațiu restrâns și închis. Nadia împărțea același laborator cu Henri – ceea ce, practic, însemna că ea trebuia să efectueze disecțiile în bucătărie, ori pe podeaua din propriul dormitor –, iar tehnicile ei cuprindeau otrăvuri aproape necunoscute și capcane foarte subtile.

Specialitatea lui Rob erau fotografia subacvatică și funcționarea aparaturii dirijate de la distanță. Pe parcursul instruirii, fusese făcut să creadă că va filma forme exotice de viață de pe Ilmatar, explorând mediul unic al acelei lumi înghețate și îndepărtate, ajutând echipa de oameni de știință să înțeleagă biologia și ecologia lumii extraterestre. La o săptămână după sosire, s-a trezit oarecum blocat în rol de cameraman personal al lui Henri Kerlerec, dar și de om bun la toate, plus de public incapabil să scape din sala de spectacol. Lista lui de metode de ucidere începea cu „strangularea lui HK folosind colierul acela ridicol" și continua cu secționarea furtunului de alimentare cu aer de la costumul de scufundare al lui Henri, blocarea lui într-un canal de încălzire, abandonarea în mijlocul oceanului fără busolă inerțială și oferirea ca hrană pentru un exemplar de *Aenocampus*. Unii dintre ceilalți oameni de la stație, care citiseră în mod curent gazeta de perete secretă, intitulată „Moarte lui HK", protestaseră, susținând că ultima metodă dovedea prea multă cruzime față de *Aenocampus*.

Rob aflase prima oară despre ideea de a-l ucide pe Henri când participase la o petrecere dată de Nadia și soțul ei, Pierre Adler, în camera lor, imediat după ce vehiculul de aprovizionare ieșise de pe orbită, pornind în călătoria de șase luni spre Pământ. Având patru oaspeți, abia dacă aveau loc să respire, iar ca să evite suprasolicitarea ventilatoarelor, trebuiseră să stea

cu ușa deschisă. Drept băuturi răcoritoare avuseseră pepeni din grădina hidroponică, în care injectaseră vodcă produsă chiar de ei din cartofi. Au băut vodca având aromă de pepene până când au golit fructul, după care l-au tăiat în felii care păstraseră aromă de alcool.

– Am mai inventat o metodă, a spus Nadia, după cea de-a treia felie de pepene. Ținem o bucățică de hârtie în apropiere de *Miez* vreme de câteva luni, până devine radioactivă, după care îi scriem pe ea o scrisoare ca din partea unei admiratoare și i-o strecurăm pe sub ușă. Ar păstra scrisoarea în colecție și ar muri din cauza expunerii la radioactivitate.

– Durează prea mult, a obiectat Josef. Chiar dacă ar păstra-o în buzunar, tot ar dura ani până când i-ar veni de hac.

– Da, dar tu te-ai simți satisfăcut urmărindu-l cum îi cade părul, a precizat Nadia.

– Aș prefera să-l încui într-o cameră din apropierea reactorului, a spus Josef.

– Despre cine discută? a întrebat Rob.

– Despre Henri Kerlerec, i-a șoptit persoana care stătea strivită alături de el, pe pat.

– Iradiați-i gelul de păr, a sugerat Pierre. În felul ăsta, ar folosi zi de zi tot mai mult, iar substanța i s-ar afla aproape de creier.

– Ha-ha! Păi, creierul i-a murit de ani de zile!

– Înlocuiți-i argonul din aparatul de respirat cu clor, a sugerat cineva pe care Rob nu a reușit să-l vadă, după care în încăpere s-a făcut liniște.

Henri stătea în pragul ușii. Ca de obicei, rânjea.

– Plănuiți uciderea cuiva? Sper că e vorba de stimatul nostru director de stație.

Apoi a aruncat o privire în spate, să fie sigur că doctor Sen nu avea cum să-i audă vorbele.

– M-am gândit la o tehnică infailibilă: îl lovesc în cap cu o bucată mare de șuncă ori cu ceva de genul ăsta, iar când vin polițiștii, le servesc șunca pentru a distruge proba. Nici măcar nu și-ar da seama ce fac!

– Asta e o idee furată dintr-o povestire de Roald Dahl, a murmurat Nadia. Iar acolo era vorba de o pulpă congelată de miel.

Henri nu a auzit-o.

– Ai înțeles care e partea cea mai frumoasă? Polițiștii mănâncă arma cu care s-a comis crima. După ce ajung pe Pământ, poate scriu o povestire polițistă pe tema asta. În fine, noapte bună tuturor!

Apoi le-a făcut un semn scurt cu mâna și a plecat spre Habul Trei.

În acea dimineață, Rob se străduise să conceapă o soartă deosebit de sadică pentru Henri, însă acesta din urmă l-a trezit la ora 5:00 – cu trei ore mai devreme! – convocându-l în cel mai mare secret în camera de scufundări.

Aceasta ocupa toată suprafața Habului Unu. Era o încăpere spațioasă, de formă circulară, unde costumele de scufundare și aparatura de respirat stăteau așezate de-a lungul pereților, cu băncile necesare fiecărui scufundător pentru a se îmbrăca și un bazin în formă de lună, pe unde exploratorii tereștri puteau pătrunde în oceanul întunecat de pe Ilmatar. De obicei, era cea mai rece încăpere din întreaga stație, care ajungea la multe grade sub zero din cauza temperaturii apei de mare.

Henri era acolo, așteptând la baza scării de acces. Imediat ce Rob a coborât, a închis bocaportul.

– Acum putem discuta între noi, fără martori. Vreau să-ți încredințez o misiune importantă.

– Ce anume?

– În noaptea asta, la ora unu, facem o scufundare. Să nu povestești nimănui. Să nu faci nici o mențiune în jurnalul de scufundări.

– Cum asta? De ce la noapte? Și de ce a trebuit să mă scoli la ora cinci dimineața ca să purtăm această discuție?

– Trebuie să rămână strict secretă.

– Henri, nu mișc nici un deget până nu-mi spui exact ce se petrece. Ajunge cu misterele.

– Vino să vezi.

Henri l-a condus pe Rob la ecluza ce dădea în Habul Trei, a întredeschis-o cât să poată arunca o privire înăuntru, apoi i-a făcut semn să-l urmeze, și au pornit împreună către porțiunea de laborator pe care o împărțea cu Nadia Kyle. Era o cămăruță cam de două ori mai spațioasă decât o cabină de dormit, burdușită cu artefacte locale, discuri nemarcate și acvarii în care se aflau specimene vii. În mijloc era un recipient mare de plastic cenușiu, înalt de un stat de om. Era acoperit cu semne chirilice în creion, și avea o etichetă de expediere UNICA de culoare bleu.

Henri a atins o încuietoare cu buricul degetului mare, și în cutie s-a deschis o ușă, lăsând la vedere un costum de scufundare foarte masiv. Era în întregime negru, până și vizorul, avea o înfățișare zveltă și nu prezenta nici o cusătură.

– Frumos costum. Dar ce e atât de secret la el?

– Nu e un costum obișnuit, a precizat Henri. Am aranjat în mod special să-mi fie trimis. Nimeni nu mai are așa ceva. E un costum folosit de marina rusă, și nu poate fi detectat,

fiind utilizat pentru dezactivarea minelor inteligente sau a dispozitivelor sonar. Suprafața lui este complet non-ecou. Rămâne invizibil pentru orice tip de sonar. Până și înotătoarele scot foarte puțin zgomot.

– Cum funcționează? l-a întrebat Rob, îmboldit de spiritul lui ingineresc.

Henri a ridicat din umeri.

– Ăsta e un aspect care-ar trebui să-i roadă pe tehnicieni. Pe mine mă interesează doar să funcționeze. Și nu se poate altfel – m-a costat șase milioane de euro să-l aduc aici.

– Bravo, acum ai cel mai tare costum de scufundător de pe Ilmatar. De ce-l ții sub cheie? Sunt convins că biologii ar dori să se apropie de formele de viață de aici fără să fie auziți.

– Puah. După ce realizez ce mi-am propus, pot să studieze creveți și viermi cât poftesc. Însă mai întâi o să-l folosesc pentru a-i observa pe ilmatarani de aproape. Închipuie-ți, Robert! O să pot înota printre casele lor, poate chiar să și intru în ele! Să ajung atât de aproape cât să-i ating. Nici nu vor băga de seamă că mă aflu acolo!

– Păi, cum rămâne cu regulile privind contactele cu băștinașii?

Cel mai supărător aspect al proiectului Ilmatar era interzicerea oricărui contact cu ființele înzestrate cu rațiune de pe planetă. Comisia Națiunilor Unite care răspundea de această misiune susținea cu insistență că era nevoie de un studiu mai aprofundat al populației locale. Rob bănuia că se străduia să liniștească într-un fel grupurile de influență de pe Pământ, care solicitau închiderea Stației Hitode și retragerea oamenilor de pe Ilmatar.

– Contact? Ce contact? N-ai auzit? Ilmataranii nici nu mă vor vedea! Voi sta printre ei, filmându-i de la mică distanță, dar în costumul ăsta o să rămân invizibil.

– Doctorul Sen o să facă un scandal monstru când va afla.

– Până să afle, eu voi termina. Ce-ar putea să-mi facă? Să mă trimită acasă? Următoarea navă o să mă ducă înapoi pe Pământ, unde o să fiu primit triumfal.

– Nici agențiilor spațiale n-o să le placă.

– Robert, înainte de a pleca de pe Pământ, am făcut unele verificări. Știi câți oameni accesează cu regularitate siturile agențiilor spațiale sau se abonează să primească ultimele știri? În jur de cincizeci de milioane din întreaga lume. Știi câți oameni au urmărit filmul făcut de mine în cursul expediției de pe Titan? Nouăzeci și șase de milioane! Am avut de două ori mai multe vizite, iar asta mă face să fiu de două ori mai important. Toate agențiile țin la mine.

Rob a socotit că cifrele erau scoase din burtă de Henri, sub impulsul momentului, așa cum era cazul cu mai toate cifrele pe care le vehicula, dar era probabil adevărat că Henri Kerlerec, renumit explorator, om de știință, dar și curtezan nerușinat al mass-mediei, se bucura de o popularitate mai mare decât restul participanților la întregul program interstelar.

Se simțea aspirat de vârtejul puternic stârnit de personalitatea lui Henri și a făcut o încercare de a lupta împotriva lui.

– Nu am chef să dau de bucluc.

– Nu ai nici un motiv de îngrijorare. Cobori aici cât mai discret pe la doisprezece și jumătate și pregătești totul. Aduci camerele și două motoare silențioase de propulsie. Dar și unul sau doi roboți fără pilot. Eu o să îmbrac acest costum și la ora unu ieșim. Cu ajutorul propulsoarelor, putem ajunge până la Maury 3. Acolo se află o mică așezare a ilmataranilor.

– Drumul e cam lung ca să ajungem acolo cu propulsoarele. Maury 3 este la aproape șaizeci de kilometri depărtare, dacă nu mă înșel.

– Trei ore dus, trei ore întors, și probabil că vom sta două ore acolo. Ne întoarcem pe la nouă, cât ceilalți sunt încă la micul dejun. S-ar putea să nici nu bage de seamă că am fost plecați.

– Și dacă nu se-ntâmplă așa?

– Atunci o să le spunem că am făcut niște filmări ale habitatelor din împrejurimi, a spus Henri, și s-a apucat să încuie cutia costumului de scufundări. Te asigur că nu vor bănui absolut nimic. Și lasă în seama mea toate explicațiile. Acum nu vreau să mai aud nici o vorbă! Avem prea multe de făcut. O să dorm în după-amiaza asta, ca să fiu proaspăt pentru scufundarea de la noapte. Și tu, la fel. Și să nu sufli o vorbă nimănui!

Coadă-Lată e nervos. Nu reușește să fie atent la vorbitor, și verifică mereu ruloul pe care are scris textul. Urmează la cuvânt, și e prima lui prezentare ținută în fața Adunării de Savanți Apă-Amară. Este un fel de interviu, iar el speră ca membrii companiei să considere interesantă lucrarea lui, invitându-l apoi să li se alăture.

Carapace-Netedă 24 Bălegar își încheie cuvântarea privind creaturile de la altitudini mari și răspunde apoi câtorva întrebări adresate de public. Nu sunt întrebări la care se răspunde ușor, iar Coadă-Lată este îngrijorat ca nu cumva să se facă de râs în fața distinșilor savanți. După ce termină, Clește-Lung 16 Apă-Amară pocnește din clești, cerând să se facă liniște.

– Permiteți-mi să-i adresez salutări lui Coadă-Lată 38 Pantă-Nisipoasă, care vine de foarte departe ca să ne vorbească despre limbi străvechi. Coadă-Lată?

Acesta este cât pe ce să scape ruloul cu textul, însă reușește să-l prindă la vreme și se deplasează către capătul încăperii. Este o cameră minunată pentru prelegeri, având podeaua în pantă și pereții de piatră ponce insonorizantă, astfel că participanții pot auzi totul în mod direct. Găsește capătul ruloului și începe, derulându-l cu grijă între filamentele de hrănire în timp ce vorbește cu putere. Filamentele lui pipăie nodurile de fibră în timp ce aceasta trece prin dreptul lor. Șabloanele de noduri indică numere, iar numerele au drept corespondent cuvinte. Ține minte să spațieze nodurile și să le lege strâns, întrucât exemplarul său este destinat bibliotecii Apă-Amară. Ruloul este un singur fir neînnădit, foarte scump, și manevrarea lui se dovedește groaznic de complicată – deosebindu-se mult de versiunea originală, care este un amestec de notițe scurte, legate cumva laolaltă.

După ce începe, temerile lui Coadă-Lată se risipesc. Fascinația pe care o simte față de subiectul ales se evidențiază imediat, și pe măsură ce emoția lui crește debitul verbal sporește. Când face o pauză, îi aude pe cei din public foindu-se și foșnind, și presupune că reprezintă un semn bun. Bine că nu i-a cuprins somnolența.

Punctul nodal al cuvântării este descrierea sculpturilor cu ecou din orașul ruinat din apropierea hornului de acasă, cel al Abundenței-Neîntrerupte. Corelând imaginile sculpturilor cu ecou și însemnele numerice de dedesubtul acestora, Coadă-Lată socotește că poate crea un lexicon pentru constructorii antici ai orașului. Citește către Adunare o serie de traduceri ale însemnelor de pe ruine, traduceri făcute chiar de el.

După ce își încheie prezentarea, trebuie să facă față unui torent de întrebări. Bătrân și uriaș, Cap-Rotund 19 din

Josul-Curentului are câteva întrebări dure – el este recunoscut ca expert în orașele antice și constructorii lor, și ține să se asigure că acest debutant provincial nu dă buzna nechemat în domeniul lui predilect.

Cap-Rotund și alți câțiva depistează imediat părțile mai șubrede ale argumentației lui. Doi dintre aceștia se referă la scrierile regretatului savant Antene-Groase 19 Curent-Rapid, iar Coadă-Lată simte o împunsătură de gelozie, pentru că nu-și poate permite să cumpere exemplare ale unor lucrări atât de rare. Pe măsură ce întrebările îl asediază, simte cum iritarea crește în el în efortul de a-și apăra lucrarea, și se chinuie să-și păstreze cumpătul. Trebuie să rămână politicos, chiar dacă prezentarea lui poate fi socotită dezastruoasă.

Într-un târziu, șirul de întrebări încetează, iar el își strânge ruloul și se îndreaptă către un loc aflat în partea din spate a încăperii. Ar vrea mai curând să-și continue drumul, strecurându-se afară, ca să pornească înot spre casă, însă asta ar fi o dovadă de bădărănie.

Un savant pe care nu-l recunoaște vine târâș spre pupitrul de citit și începe să se lupte cu ruloul încâlcit. Clești-Lungi se așază alături de Coadă-Lată și îi vorbește personal prin lovituri în carapace.

– O lucrare foarte bună. Consider că ai descris câteva descoperiri extrem de importante.

– Serios? Mă gândeam să folosesc ruloul ca să repar niște năvoade.

– Din cauza întrebărilor? Nu-ți face griji. Dacă cei din public îți adresează multe întrebări, înseamnă că i-ai pus pe gânduri, și tocmai acesta este scopul Adunării. Nu văd nici un

motiv pentru care ți-aș refuza calitatea de membru. Sunt convins că și ceilalți vor fi de acord.

Pe Coadă-Lată îl trec tot soiul de emoții – ușurare, emoție și fericire debordantă. Abia se poate abține să nu vorbească tare. Transmite imediat un mesaj prin lovirea rapidă a carapacei.

– Vă sunt foarte recunoscător. Mi-am propus să revizuiesc ruloul și să caut răspuns la câteva dintre întrebările adresate de Cap-Rotund.

– Desigur. Îmi închipui că și câțiva dintre ceilalți vor dori un exemplar. A, uite că începe.

Savantul aflat la pupitru se apucă să citească un rulou despre un nou sistem de măsurare a temperaturii izvoarelor, dar Coadă-Lată e prea fericit ca să mai acorde vreo atenție acelei comunicări.

La miezul nopții, Rob stătea întins pe pat, căutând să găsească o scuză pentru a nu-l mai însoți pe Henri în expediție. Să-i spună, poate, că se simte rău? Din nefericire, nu se pricepe deloc să mintă. A încercat să își provoace greață, să susțină că era din cauza apei de mare ingerate? Refuzând să-l asculte, organismul lui a continuat să se simtă bine.

Ar putea, pur și simplu să nu meargă la întâlnire. Să rămână în pat, cu ușa încuiată. Henri n-ar avea cum să se plângă doctorului Sen pentru refuzul de a pleca într-o scufundare neautorizată. S-ar putea însă ca Henri să îi facă viața un chin, sâcâindu-l și ironizându-l până când va ceda, și aproape sigur așa se va întâmpla.

Bineînțeles, adevărul era că Rob dorea să-l însoțească pe Henri. Ținea mult să îmbrace și el costumul acela care te făcea invizibil, ca să ajungă până la câțiva centimetri de ilmatarani

și să-i filmeze de aproape, în loc să realizeze doar imagini chinuite și neclare de la distanță, și acelea obținute cu ajutorul roboților. Pesemne că toți ceilalți de la Stația Hitode gândeau la fel. Fuseseră plasați cu toții aici, practic pe fundul mării din Ilmatar, fiindu-le interzis să se apropie de băștinași, și era ca și cum unei perechi de adolescenți excitați li s-ar fi spus că pot să se culce împreună, dar fără să se atingă unul pe celălalt.

Și-a consultat ceasul. Era 00:20. S-a ridicat din pat, punându-și pe umăr geanta cu aparatul de filmat. Să-l ia naiba pe Henri.

Rob s-a îndreptat spre încăperea scufundătorilor fără să întâlnească pe nimeni în drum. Stația nu era ca un vehicul spațial, unde există schimburi care să asigure controlul permanent. De obicei, toți membrii ei dormeau de la miezul nopții până la ora opt dimineața, și doar un om trebuia să rămână în camera de comandă pentru asigurarea permanenței. În acea noapte, de serviciu era Dickie Graves, iar Rob a bănuit că Henri reușise cumva să-l câștige de partea lui, astfel ca hidrofoanele exterioare să nu surprindă mica lor aventură.

A luat unul dintre roboții de pe raft și l-a verificat repede. Era de forma unui pește flexibil, lung de aproape un metru, provenit tot din dotarea armatei – de data asta, cea americană. Nu era din cale-afară de capabil să treacă neobservat, în schimb, prin proiectare putea imita semnătura sonică a unui macrou. Ilmataranii își vor închipui probabil că era o creatură de rând și îl vor ignora. Computerul lui era legat prin laser de creierul robotului. Acum, după ce îl verificase, putea porni la treabă. I-a comunicat să mențină poziția și să aștepte instrucțiuni suplimentare, după care i-a dat drumul în apă. Ca să fie absolut sigur, Rob a pornit încă un robot și l-a aruncat în bazinul sub formă de semilună.

Au urmat propulsoarele. Acestea erau destul de simple – un motor, bateria și o pereche de elice, care se roteau fiecare în sens contrar față de cealaltă. Viteza se comanda cu ajutorul unui comutator aflat pe ghidon. În principiu, propulsoarele erau silențioase, deși, din experiență, Rob își dăduse seama că ele nu treceau neobservate, semănând cu cele ce se puteau închiria pe Pământ de la orice magazin cu echipamente de scufundare. Un contractor din Japonia se îmbogățise fabricând asemenea propulsoare. Rob a găsit două care aveau bateriile încărcate și le-a prins de marginea bazinului pentru a avea acces mai ușor la ele.

Urma partea cea mai grea: Rob și-a scos costumul de scufundări destul de zdrențuit și care mirosea ușor neplăcut, și s-a dezbrăcat la piele. Întâi și-a fixat scutecul – el și Henri aveau să stea în apă vreme de opt ore, iar dacă își udau costumele pe interior, riscau moartea prin hipotermie. Apoi și-a tras o pereche de indispensabili groși, flaușați, amintind de o pijama de copil. Apa de afară era sub temperatura de îngheț; doar presiunea și salinitatea o mențineau în formă lichidă. Trebuia să se izoleze cât mai bine din punct de vedere termic.

Apoi, costumul propriu-zis, cu dublu strat, de asemenea izolat termic. În aerul răcoros din vestiar, cu toată acea îmbrăcăminte protectoare, începuse să se congestioneze la față și să se încingă. A urmat gluga de material vătuit, care i-a acoperit destul de strâns capul și gâtul; aceasta avea căștile încorporate. Apoi casca, ca un acvariu rotund, aducând mai mult cu o cască spațială decât cu una pentru scufundări, care se fixa etanș pe costum cu un fermoar special. Partea din spate a căștii gemea de aparatură electronică – biomonitoare, microfoane, unitate de sonar, precum și un dispozitiv complicat de afișare

ce proiecta texte și date direct pe partea interioară a vizorului. Mai era dotată cu un tub de apă dulce, din care a sorbit înainte de a trece la etapa următoare a echipării.

Gâfâind de oboseală, Rob și-a pus în spinare pachetul APOS, foarte greu, l-a pornit înainte de a lega furtunurile acestuia la cască și a respirat de câteva ori pentru a se asigura că funcționa normal. Dispozitivul APOS făcea posibilă acea expediție pe Ilmatar. Acesta producea oxigen din apa de mare cu ajutorul electrolizei, asigurându-l la presiunea ambientală. Senzorii de mici dimensiuni și computerul foarte sofisticat reglau alimentarea conform cerințelor firești ale scufundătorului. Oxigenul era amestecat în circuit închis cu argon; la presiunea colosală de la fundul oceanului, amestecul corespunzător de aer era de aproape o mie de părți argon la o parte oxigen. Stația Hitode și submarinele beneficiau de versiuni mai mari ale acestui dispozitiv, iar acest lucru făcea posibilă viața oamenilor la adâncimea de șase kilometri, sub o calotă de gheață.

Prețul plătit pentru acest lucru era că revenirea la suprafața planetei dura șase zile. În cazul unei ieșiri rapide, diferența de presiune ar fi dus nu la moartea oamenilor, ci pur și simplu la explozia lor. Existau și alte pericole, desigur. Toți membrii echipajului de pe Hitode luau o serie de medicamente pentru a elimina înspăimântătoarele efecte secundare ale presiunii extrem de mari.

După ce a pornit dispozitivul APOS (deși deocamdată micul lui computer era îndeajuns de inteligent să-l alimenteze cu aer din cameră), Rob și-a tras trei straturi de mănuși, și-a prins înotătoarele cu catarame, apoi și-a fixat centura cu greutăți, a aprins lampa de pe umăr și apoi s-a ghemuit la marginea bazinului și s-a lăsat să se rostogolească pe spate în apă. Apa era

plăcut de răcoroasă, nu ucigător de rece, și a lăsat ca în costum să i se pompeze o cantitate suplimentară de gaz, ca să poată pluti până când Henri avea să i se alăture.

A transmis roboților instrucțiuni să îl urmeze la distanța de patru metri și a creat o mică fereastră pe afișajul de pe vizor, ca să poată vedea totul cu ochii lui. A verificat încă o dată camera de filmare fixată pe umăr, ca să se asigure că funcționa corect. Totul era ca la carte. Se făcuse deja 01:20. Unde era Henri?

Kerlerec a apărut în vestiar zece minute mai târziu. În costumul masiv arăta ca o broască neagră și mătăhăloasă. Capacul de spumă al vizorului căștii îi atârna peste piept, iar Rob a observat că tovarășul lui era roșu la față și transpirase. Henri a pășit legănat până la marginea bazinului și s-a lăsat să cadă pe spate în apă, împroșcând stropi până departe. După o clipă, a ieșit, legănându-se pe suprafața apei.

– Doamne, ce cald e în costumul ăsta. Nici nu-ți închipui ce arde înăuntru. Bine că am ajuns în apă. Ai luat totul?

– Da. Dar cum o să folosești aparatul de filmat dacă porți costumul acela? Nu strici tot efectul de a te apropia neobservat?

– N-o să folosesc aparatul mare de filmat. O să filmezi tu cu el, de la distanță. Eu am două camere mici în interiorul căștii. Una e îndreptată înainte, ca să filmeze ce văd și eu, iar cealaltă e pentru fața mea. Fă conectarea.

Au stabilit legătura prin laser, iar Rob a deschis alte două ferestre în partea de jos a vizorului căștii. Pe una era afișată imaginea sa, văzută de Henri – o față palidă, cu barba nerasă, privind din interiorul căștii ca un glob –, iar pe cealaltă apărea Henri într-un prim-plan extrem. Fața uriașă, iluminată în verde, îmbrobonată de sudoare, semăna puțin cu aceea a Marelui și Puternicului Oz după o beție de trei zile.

– Acum, după ce o să ieșim din stație, încearcă sonarul pe costumul meu. Nu vei reuși să mă detectezi.

În sinea lui, Rob se îndoia de asta. Cine știe ce rus câștigase câteva milioane de euro vânzându-i lui Henri și sponsorilor lui de la ScienceMonde vreun prototip ratat ori un fals?!

Au coborât amândoi până când au ajuns sub Habul Unu, la doar câțiva metri de fundul mării. Lumina ce sclipea dinspre bazinul de intrare făcea un con palid în apa destul de tulbure din cauza aluviunilor, dincolo de care se întindea o beznă aproape solidă.

Henri a pornit în frunte, îndepărtându-se de stație, înotând cu lampa plasată pe cască și cu lumina stroboscopică în funcțiune până au ajuns la câteva sute de metri depărtare.

– E bine, poți începe filmarea.

Rob a fixat camera de filmare pe imaginea lui Henri.

– Gata.

Imediat după aceea, glasul lui a căpătat tonul și inflexiunile calme și prietenoase ale atotcunoscătorului Henri Kerlerec, stea a mediului științific.

– Mă aflu aici, în oceanul întunecat de pe Ilmatar, pregătindu-mă să testez costumul de scufundare care mă face invizibil și care îmi va îngădui să mă apropii de ilmatarani fără să fiu depistat. Cameramanul meu va încerca să mă localizeze cu ajutorul sonarului. Întrucât trăiesc într-un întuneric deplin, ilmataranii sunt complet orbi la lumina vizibilă, de aceea voi lăsa aprinse lampa stroboscopică de siguranță și pe cea de la cască.

Rob a deschis o fereastră pentru afișarea imaginilor de pe sonar și a început să filmeze. Întâi, lăsând sonarul pe poziție pasivă – computerul lui putea alcătui o imagine vagă a împrejurimilor doar din zgomotul ambiental și din conturul interferențelor. Nici

urmă de Henri, cu toate că Rob îi putea vedea lampa de pe cască, în timp ce acesta se legăna încoace și încolo la vreo zece metri depărtare.

Deloc rău, s-a văzut silit să recunoască. Fundul mării și stâncile au licărit, înfățișând relieful clar, un peisaj bizar, alcătuit din culori inexistente de fapt, în care verdele reprezenta suprafețele moi, iar galbenul, pe cele dure. În modul de lucru activ, oceanul era complet negru. Henri era o umbră verde-negricioasă pe fundalul întunecat. Chiar dacă semnalele active și pasive erau sintetizate de computer, Henri ajunsese aproape imposibil de văzut.

– Minunat! a exclamat Henri, după ce Rob i-a transmis imaginile. Ți-am spus doar: complet invizibil! Vom șterge porțiunea asta, desigur – vor rămâne doar imaginile de sonar, iar eu voi explica fără să apar în imagine. Hai să pornim. Ne așteaptă un drum lung.

Membrii Adunării Apă-Amară se trezesc. Servitorii lui Clește-Lung se foiesc prin sălile casei lui, ascultând atenți la intrarea în încăperea fiecărui oaspete și informându-i pe cei care s-au sculat deja că masa îi așteaptă în salonul principal.

Coadă-Lată savurează situația privilegiată de a fi trezit de cineva care să-l anunțe că poate merge la masă. Acasă la el ar muri cu toții de foame, dacă ar trebui să aștepte ca ucenicii lui să-i pregătească hrana. Se întreabă în treacăt cum se descurcă aceștia fără el în acele momente. Își mai face griji și gândindu-se la alte situații de urgență ce ar putea să apară: dacă plesnește o conductă, de exemplu, ori dacă se agață vreunul dintre năvoade. Se și vede întorcându-se acasă și găsind haos și ruină.

Însă acasă la Clește-Lung totul e foarte plăcut. Un adevărat conac, ce mai. Hornul Apă-Amară nu e nici pe departe la fel de mare ca Abundența-Neîntreruptă sau alte hornuri din oraș, dar el controlează tot curentul. Pe o distanță de doi kilometri de jur împrejur, totul îi aparține. Are mulți servitori și lucrători angajați. Nici măcar ucenicii lui nu trebuie să miște vreun clește.

Coadă-Lată nu vrea să piardă masa. Cămara cu provizii a lui Clește-Lung e la fel de opulentă ca și tot ce există la Apă-Amară. În vreme ce se târăște către salonul principal, se miră din nou de depunerile groase de pe pereți și podea. Unele dintre conductele de la ferma proprie nu pot întreține atâtea forme de viață. Să fie asta pentru că în gospodăria lui Clește-Lung se produce foarte mult gunoi, care contribuie la dezvoltarea unei vegetații interioare atât de bogate? Ori e îndeajuns de înstărit, astfel că-și permite să pompeze prin casă cantități suplimentare de apă provenită din horn? Oricum ar sta lucrurile, este limpede că mai mult nu se poate realiza pe proprietatea glacială a lui Coadă-Lată, în condițiile în care drepturile la curentul călâi sunt destul de reduse.

Când se apropie de salonul principal, Coadă-Lată percepe gustul nenumăratelor bunătăți pregătite pentru oaspeți. După foșnete, se pare că vreo șase dintre membrii Adunării se află deja acolo; asta spune multe despre bucătăria lui Clește-Lung, deoarece singurele sunete ce se aud sunt clefăieli și plescăituri, semn că toți mănâncă.

Își găsește un loc între Carapace-Netedă și un individ discret, al cărui nume nu și-l amintește. Își trece antenele peste hrana dinaintea lui și simte admirație amestecată cu gelozie față de Clește-Lung. Bucăți de frunze de măcriș presate, icre

de tofin, frunze de urzică-de-mare și niște creaturi care se târâie pe fundul mării, pe care Coadă-Lată nu le știe pe nume, frumos înfipte în niște ghimpi, și încă mișcându-se.

Coadă-Lată nu-și amintește să se mai fi ospătat astfel de când a moștenit Panta de Nord, și a organizat banchetul funerar în amintirea bătrânului Corp-Plat. Tocmai întinde o antenă spre a treia urzică-de-mare, când Clește-Lung, apărut în capătul sălii, scoate un sunet puternic, cerându-le atenție.

– Le sugerez membrilor Adunării o scurtă excursie, spune el. La vreo doi kilometri dincolo de pietrele de hotar ale teritoriului meu există un horn mic, prea puțin cald și amar, ca să merite a fi folosit. Acolo le interzic lucrătorilor mei să întindă năvoade, și-mi aduc aminte că am văzut niște creaturi interesante hrănindu-se. Vă propun să înotăm până acolo să căutăm specimene.

– Îmi îngăduiți să vă sugerez aplicarea metodei lui Mezenter-Ascuțit pentru măsurarea temperaturii acelor ape? întreabă Carapace-Netedă.

– Excelentă idee! exclamă Clește-Lung.

Mezenter-Ascuțit bombăne ceva legat de faptul că nu are echipamentele potrivite la el, dar ceilalți îl conving să încerce. Termină de mâncat (și Coadă-Lată observă că unii companioni își vâră unele dintre bunătăți în saci, de aceea se grăbește să înhațe niște icre de tofin ca să și-l umple pe al lui) și pornesc cu toții spre marginea proprietății lui Clește-Lung.

Se deplasează mai repede înotând decât mergând, astfel că grupul de savanți călătorește la o înălțime puțin peste năvoade. De acolo, Coadă-Lată nu-și poate face decât o impresie generală despre teritoriul lui Clește-Lung, însă totul pare foarte ordonat – o rețea bine gândită de țevi de piatră, pornind ca niște

raze de la hornul principal, conducând apa fierbinte, bogată în substanțe nutritive pentru a se asigura hrana miilor de colonii de plante și bacterii. Cu unele pierderi din țevi și reziduurile de la recolte, casa lui Clește-Lung hrănește nori de înotători minusculi care, la rândul lor, atrag creaturi mai mari aflate în apele reci din jur. Coadă-Lată observă cu admirație modul în care au fost amplasate năvoadele, în șiruri de diferite înălțimi de-a lungul curentului predominant. Destul de invidios, apreciază că năvoadele lui Clește-Lung produc probabil la fel de multă bogăție cât întreaga lui proprietate.

Ajunși dincolo de pietrele de hotar, savanții se strâng în mod instinctiv, formând un grup mai compact. Discută mai puțin și sunt mai atenți să asculte și să detecteze. Clește-Lung îi asigură că nu îngăduie prezența bandiților sau a gunoierilor în preajma hornului său, dar până și el face o detecție sau două în urma lor, ca să se asigure. Însă nu reușesc să audă decât câțiva copii jucându-se, care fug imediat la apropierea adulților.

Henri și Ron nu au discutat prea mult în drum către comunitatea hornurilor. Amândoi acordau atenție mare informațiilor de navigație afișate pe vizoare. Orientarea pe Ilmatar era înșelător de ușoară: se citea poziția pe busola inerțială, se îndrepta propulsorul în direcția corectă și porneai într-acolo. Ocazional, însă, Ron se trezea gândindu-se cât de greu ar fi fost să navigheze fără ajutorul aparaturii electronice. Stelele erau ascunse de stratul de gheață gros de un kilometru de la suprafață, iar Ilmatar nu avea practic un câmp magnetic. Abia era posibil să se deosebească direcțiile sus-jos, asta doar dacă scufundătorul avea reflectorul aprins și vedea fundul, fără să fie învăluit într-un nor de aluviuni, însă menținerea unei

adâncimi constante depindea în întregime de indicațiile sonarului și de indicatorul de presiune. Fără echipamente de navigație, pe Ilmatar orice om ar fi fost surd, orb și debusolat.

La ora 05:00 se apropiau de destinația propusă.

– De aici încolo folosim doar sonarul pasiv, a spus Henri. Și trebuie să păstrăm liniște deplină. Poți filma de la o sută de metri depărtare?

– Va fi nevoie de îmbunătățirea rezoluției și de curățarea imaginii după aceea, dar se poate.

– Bun. Atunci ocupi o poziție acolo... și Henri a făcut un gest vag spre beznă.

– Unde?

– E un morman mare de pietre la, stai să văd, poziție o sută de grade, la vreo cincizeci de metri.

– De acord.

– Stai acolo și nu faci nici un zgomot. Eu îmi continui drumul spre horn. Păstrez unul dintre roboți cu mine.

– Cum spui. Și ce vrei să faci?

– O să pătrund direct în așezare.

Clătinând din cap, Rob și-a găsit un loc destul de confortabil printre pietre. Cât a așteptat ca aluviunile stârnite să se depună, a observat că nu era vorba de o adunătură oarecare de bolovani – avea în jur pietre tăiate, rămășițe ale vreunei construcții. Unele suprafețe sculptate înfățișau tipare de linii. A avut grijă să filmeze tot. Ceilalți xeno de la Hitode l-ar ucide dacă i-ar scăpa așa ceva.

Henri a trecut pe lângă el, stârnind un nor de aluviuni. Camera mare de filmare avea să fie inutilă dacă el va tulbura fundul apei atât de mult, astfel că Rob trebuia să se bizuie exclusiv pe roboți. Unul îl urmărea pe Henri la depărtare

de aproximativ zece metri, iar cel de-al doilea, deasupra lui, filmându-l de sus. Legătura laser prin apă căpătase paraziți din cauza particulelor aflate în suspensie, dar nu avea nevoie de prea multe amănunte. Camerele instalate pe roboți puteau stoca totul în memoria internă, astfel că Rob era mulțumit că vedea atât cât să îi poată dirija. Cum stătea comod și-și putea folosi mâinile, a apelat un joystick virtual în loc să se mai bazeze pe comenzi vocale, ori pe dispozitivul de meniu ce urma mișcările ochilor, care era de-a dreptul iritant.

– Ia te uită! a exclamat Henri pe neașteptate.

– Ce anume? Unde?

Camera din fața lui Henri s-a mișcat în sus, înfățișând opt ilmatarani înotând în formație, la vreo zece metri deasupra. Erau cu toții adulți, și purtau centuri și hamuri pline cu tot felul de lucruri. Doi dintre ei aveau sulițe. De când un robot făcuse primele fotografii ale ilmataranilor, aceștia fuseseră descriși ca niște creveți uriași, dar după ce i-a văzut înotând pe deasupra sa, Rob s-a văzut nevoit să refuze acea imagine. Semănau mai curând cu niște balene Beluga cu armură, având cozile mari și capete teșite. Adulții aveau între trei și patru metri lungime. Fiecare avea douăsprezece picioare pliate frumos în partea inferioară a carapacelor; picioare de mers în partea din spate și patru mandibule de manipulare în față, și clești mari asemănători celor de călugăriță, pe perechea de picioare din față. Mai aveau filamente de hrănire și antene de detecție lungi pe sub cap. Capul în sine era un dom fără nici o trăsătură, lărgindu-se spre gât ca o cască de forma unei găleți – de unde și originea numelui științific dat ilmataranilor: *Salletocephalus structor*. Microfoanele pasive ale lui Henri au surprins clicuri și pocnituri făcute de sonarele

ilmataranilor, dar și câte un țiuit puternic, asemănător unui sunet scos de un clavecin.

Cei doi oameni au urmărit grupul plutind pe deasupra lui Henri.

– Ce crezi că vor să facă? a întrebat Rob, după trecerea lor.

– Nu-mi dau seama. Pesemne au pornit la vânătoare. O să-i urmăresc.

Rob a dat să protesteze, dar și-a dat seama de inutilitatea gestului.

– Să nu te îndepărtezi prea mult.

Henri a lovit fundul, ridicându-se, și a început să-i urmărească pe ilmatarani. Unui om îi venea greu să țină ritmul cu ei, chiar dacă se folosea de înotătoare. După doar câteva minute de înot susținut, Henri transpirase și respira greu, dar se simțea încântat.

Ilmataranii coborau spre o mică formațiune din jurul unui horn, pe care computerul lui Rob l-a identificat ca fiind cel denumit Maury 3b. Prin camerele de pe roboți, Rob a văzut cum Henri s-a furișat mai aproape de ilmatarani. La început s-a mișcat cu fereală, după care a abandonat orice jenă și pur și simplu s-a amestecat printre ei. Rob a așteptat o reacție, dar ilmataranii păreau preocupați de cu totul altceva.

Lipsește o rocă. Coadă-Lată ține minte o bucată alcătuită din carapace vechi, sudate laolaltă de substanțele minerale și noroiul adus de apa hornului, situat la doar cinci brațe dincolo de curent. Acum, însă, a dispărut. Să-l înșele memoria? Face un nou ping. A, uite-o acolo. Exact unde ar trebui să fie. Ciudat. Se apucă din nou să adune carapace.

– Mă auzi? Coadă-Lată!

Este Clește-Lung. Apare ca de nici unde, exact în fața lui Coadă-Lată, părând alarmat.

– Sunt aici? Ce s-a întâmplat?

– Nimic, spune Clește-Lung. M-am înșelat.

– Stai puțin. Spune-mi despre ce e vorba.

– E ceva foarte ciudat. Țin minte că tu treceai peste roci, după care s-a lăsat liniște. Am făcut un ping, dar nu am depistat nimic.

– Țin minte o experiență similară – o rocă a părut că dispare, după care a apărut din nou.

De ei se apropie Carapace-Netedă.

– Ce necaz aveți?

După ce ei îi explică, ea întreabă:

– Să existe aici vreun strat reflectorizant? Se întâmplă uneori când apa rece întâlnește apă fierbinte.

– Nu simt nici o schimbare a temperaturii apei, spune Clește-Lung. Aici, curentul este suficient de puternic să păstreze totul amestecat.

– Să ascultăm, propune Coadă-Lată.

Cei trei rămân tăcuți, cu cozile lipite și cu capetele spre exterior. Coadă-Lată se relaxează, lăsând sunetele și tiparele de interferență ale mediului înconjurător să creeze un model în mintea lui. Hornul este acolo, bolborosind și scoțând un fâsâit. Cineva se cațără pe o parte a acestuia, probabil Mezenter-Ascuțit, cu vasele lui în care are plante sensibile la temperatură. Cap-Rotund și persoana aceea tăcută discută la vreo douăzeci de metri, ori mai curând Cap-Rotund, adresându-se însoțitorului său, scoate din când în când câte un clic. Alți doi se strecoară printre năvoadele din curentul ascendent.

Dar mai e ceva. Ceva care se mișcă prin apropiere. Nu îl aude, dar el blochează alte sunete și modifică tiparele de

interferență. Întinde o antenă spre Carapace-Netedă și o atinge pe un picior.

– În fața mea, mișcându-se de la stânga la dreapta, se petrece un efect ciudat.

Ea se întoarce și ascultă în acea direcție, în vreme ce Coadă-Lată transmite același mesaj către carapacea lui Clește-Lung.

– Cred că am priceput ce spui, îl anunță ea. E o bucată mare de noroi foarte moale, ori piatră ponce.

– Da, o aprobă Coadă-Lată. Numai că se mișcă. O să îi dau un ping.

Își încordează mușchiul rezonator și dă un ping extrem de puternic, suficient de tare cât să provoace amețeala câtorva înotători mai mici aflați în apropierea capului său. Ceilalți membri ai Adunării, aflați în jurul hornului, se opresc. Aude întregul peisaj din fața lui – mâl, ecouri bruște scoase de roci, tipare haotice și atenuate, produse de unele pâlcuri de plante. Și, exact în centru, la doar câteva brațe depărtare în fața lui, există un gol în apă. Mare, dar nu știe ce ar putea fi: are dimensiunea unui adult tânăr, și stă drept, ca un însemn de hotar.

Henri o luase cu totul razna. Se dezlănțuise într-o prezentare pentru public, dovedind o inventivitate debordantă. Când și când, uita să folosească vocea lui de stea a canalelor de informare, și avea câte-o izbucnire de veselie pură și dezlănțuită. Și Rob se înfierbântase, pentru că vedea prin camere cum Henri ajunsese la depărtare de câteva palme de ilmatarani.

– Vedem aici un grup de ilmatarani strângând hrană din jurul unui horn de pe fundul oceanului. Unii folosesc năvoade făcute de ei pentru a prinde pește, în vreme ce aceștia trei, situați aproape de mine, par să răzuiască alge de pe stânci.

– Henri, iar folosești nume pământești pentru formele de viață de aici. Aceia nu sunt pești, și nici alge nu există aici.

– Lasă asta. Dacă va fi nevoie, ulterior o să introduc cuvintele potrivite. Dar publicul va înțelege mai bine dacă apelez la cuvinte pe care le cunoaște. Minunat, nu ești de aceeași părere? Dacă vreau, îi pot bate pe spinare!

– Nu uita, nu avem voie să intrăm în contact cu ei.

– Da, sigur.

Și revine la glasul de narator.

– Natura precisă a organizării sociale a ilmataranilor încă nu este bine înțeleasă. Știm că trăiesc în comunități de până la o sută de indivizi, conlucrând pentru producerea de hrană, diverse activități și apărare. Recolta ce se strânge în cadrul comunității se împarte în mod egal între membri.

– Henri, nu mai inventa chestii dintr-astea. Unii spectatori vor dori și alte informații despre societatea lor. Nu știm cum sunt alocate resursele.

– Atunci nu avem dovada că spusele mele sunt neadevărate. Robert, oamenii nu vor să audă că extratereștrii ne seamănă. Ei vor îngeri înțelepți și sălbatici nobili. Pe de altă parte, sunt sigur că am dreptate. Ilmataranii se comportă exact ca oamenii din societățile umane primitive. Nu uita că sunt de profesie arheolog. Știu să recunosc asemenea semne.

Apoi a trecut din nou la glasul de vedetă mass-media:

– Viața este dificilă în aceste ape marine înghețate. Ilmataranii trebuie să folosească orice resursă de hrană pentru a nu muri de foame. Mă voi apropia și mai mult de acești indivizi ca să-i pot urmări la treabă.

– Nu te mai apropia. S-ar putea să te miroasă ori să te depisteze.

– Sunt extrem de precaut. Cum e calitatea imaginii?

– Ei, apa e puțin tulbure. Am pus robotul de sus să asigure o imagine de ansamblu, dar camera de pe casca ta e singura care ne oferă detalii.

– Atunci, o să mă aplec pentru a obține o imagine mai bună. Cum e acum?

– Mai bine. Grozave imagini, a spus Rob și a verificat imaginea obținută de robot. Alo, Henri, de ce s-au întors cei trei cu fața spre tine?

– Trebuie să-l prindem, spune Clește-Lung. Nu-mi amintesc să fi citit despre așa ceva.

– Dar cum să prinzi un lucru pe care abia îl distingem? întreabă Coadă-Lată.

– Îl înconjurăm, sugerează Carapace-Netedă, și îi cheamă și pe ceilalți. Hei, veniți repede! Alcătuiți un cerc!

Punând o mulțime de întrebări, ceilalți membri ai Adunării Apă-Amară se strâng în jur, mai puțin Mezenter-Ascuțit, care e prea concentrat să-și plaseze pe horn micile lui colonii de indicatori ai temperaturii.

– Continuați să faceți pinguri, spune Clește-Lung. Cât de tare puteți. Cine are un năvod?

– Uite-l, spune Clește-Zimțat.

– Bine. Acum îl distingi. Pune năvodul peste el!

Obiectul dă să se ridice înot, dar cu stângăcie, stârnind multe sedimente și scoțând un fâșâit ușor cu înotătoarele. Sub îndrumarea lui Clește-Lung, ca niște soldați care escortează un convoi, Compania formează un cerc în jurul obiectului. Clește-Zimțat se ridică deasupra tuturor cu năvodul. Apare

un moment de zbatere, când lucrul încearcă să se tragă într-o parte, dar savanții îl încercuiesc.

Lovește în năvod cu o gheară ascuțită, și apoi izbește cu membrele. Coadă-Lată simte cum gheara scrâșnește când îi șterge carapacea. Clește-Lung și Cap-Rotund se apropie cu frânghii, și curând membrele ființei sunt imobilizate. Cade la fund.

– Vă sugerez să îl ducem la laboratorul meu, spune Clește-Lung. Sunt convins că vreți cu toții să studiem această creatură nemaiîntâlnită.

Aceasta continuă să se zbată, însă năvodul și frânghiile sunt suficient de rezistente ca să o blocheze. Indiferent ce ar fi, e prea grea pentru a fi cărată înot, astfel că grupul trebuie să meargă pe jos cu prada, în vreme ce Clește-Lung înoată înainte ca să aducă servitorii cu o litieră pentru transport. Dau cu toții pinguri în permanență. Temându-se că prin preajmă pândesc și alte ființe ciudate și tăcute.

– Robert, pentru numele lui Dumnezeu, ajută-mă!

Legătura laser era afectată de paraziți și de pauze din cauza interferenței cu năvoadele, ilmataranii și sedimentele. Imaginea video înfățișându-l pe Henri a degenerat într-o serie de imagini statice, care ilustrează stările prin care trece acesta: panică, groază, și deznădejde.

– Nu te speria! i-a strigat Rob, deși nu avea habar cum să reacționeze.

Cum să-l salveze pe Henri, fără să se dea de gol, încălcând astfel toate reglementările privind contactul cu civilizațiile extraterestre? Pe de altă parte, chiar dacă și-ar dezvălui prezența, cum să înfrângă șase ilmatarani maturi?

– Of, *Bon Dieu!* a exclamat Henri, și a început să se roage în franceză. Rob a pus pe mut legătura audio, ca să poată gândi, și pentru că nu i se părea cuvenit să asculte acele vorbe.

A încercat să analizeze posibilitățile de acțiune. Să cheme ajutoare? Erau prea departe de stație, iar unui submarin i-ar fi trebuit o oră până să ajungă acolo. Să atace pentru a încerca o acțiune de salvare? Rob nu prea dorea să procedeze astfel, nu doar pentru că ar fi fost împotriva reglementărilor. Pe de altă parte, nici nu-i plăcea să se vadă în postura de laș. Va trece peste asta.

Să creeze o diversiune? Asta putea da rezultate. Putea declanșa un hidrofon, stârnind mult zgomot, sau ar putea folosi roboții ca ținte false. S-ar putea ca ilmataranii să-l lase pe Henri pentru a investiga, ori să fugă speriați. Merita să facă o încercare.

A trimis roboții cu viteză maximă și a căutat prin biblioteca de sunete a computerului ceva potrivit pentru a fi transmis. *Cavalcada valkiriilor*[1]? Vreun strigăt al lui Tarzan? Sau *O Fortuna*[2]? Nu avea timp de subtilități, de aceea a ales prima melodie de pe listă, interpretată de cântăreața Billie Holiday, pe care a transmis-o cât se putea de tare prin difuzoarele roboților. Rob și-a lăsat aparatul de filmare la propulsorul lui Henri, și s-a slujit de al său pentru a se apropia puțin de grupul de ilmatarani care îl duceau pe Henri.

Coadă-Lată aude primul sunetele bizare și îi avertizează pe ceilalți. Zgomotul provine de la două creaturi înotătoare pe

---

[1] *Cavalcada valkiriilor* este prologul la actul al III-lea al operei *Walkiria* de Richard Wagner (n. tr).

[2] Începutul și sfârșitul cantatei scenice *Carmina Burana* (1935–1936), aparținând compozitorul german Carl Orff (1895–1982), melodia fiind foarte des folosită în filme, reclame etc (n. tr.).

care nu le recunoaște, apropiindu-se cu viteză dinspre stânga. Sunetele nu-i amintesc nimic cunoscut – un amestec de tonuri joase, șuierături, zdrăngănituri și bâzâituri. Există, desigur, un ritm de bază, iar Coadă-Lată este convins că aude un soi de țipăt animal, nu doar zgomot.

Înotătorii trec rapid pe deasupra capetelor, apoi, uimitor, descriu un cerc, venind încă o dată în viteză, ca două animale bine antrenate.

– Creaturile astea aparțin cumva lui Clește-Lung? îi întreabă Coadă-Lată pe ceilalți.

– Nu cred, îi răspunde Carapace-Netedă. Nu țin minte să le fi văzut prin casa lui.

– Nu are cineva un năvod?

– Nu te lăcomi, îi spune Cap-Rotund. Avem deja un specimen valoros. Nu trebuie să riscăm urmărindu-le și pe celelalte.

Coadă-Lată dă să protesteze, dar își dă seama că celălalt are dreptate. Lucrul prins e cu siguranță mai important. Cu toate acestea, spune:

– Vă sugerez să revenim pentru a le căuta după ce dormim.

– De acord.

Înotătorii continuă să plonjeze spre ei și să facă zgomot până când servitorii lui Clește-Lung apar ca să transporte specimenul.

Rob sperase că ilmataranii se vor împrăștia care încotro de spaima roboților, însă abia dacă le acordaseră atenție, cu toate că muzica fusese dată la maximum. Nu și-a dat seama dacă erau prea surzi ca să îi ademenească, ori erau îndeajuns de inteligenți ca să se concentreze doar asupra unui lucru.

A accelerat propulsorul, apropiindu-se de micul grup. De ajuns cu subtilitățile. Încă vedea luminile de pe costumul lui

Henri, aflat la vreo cincizeci de metri, clătinându-se și mișcându-se, după cum era cărat de ilmatarani. Rob a încetinit și s-a oprit la aproape zece metri de ei. Cele două reflectoare de pe propulsor i-au arătat pe ilmatarani foarte clar.

De ajuns cu finețurile și cu furișatul. A pornit hidrofonul de pe costum.

– Hei! strigă el, și ia cuțitul de scufundător într-o mână pentru a se apăra în caz de nevoie.

Coadă-Lată se simte ușurat că a scăpat de fiara ciudată. A obosit, îi este foame, și nu vrea decât să revină acasă la Clește-Lung, ca să mănânce niște pastă de firicel și icre coapte.

Apoi aude un zgomot nou. Un scheunat, însoțit de o bolboroseală a apei tulburate. Spre stânga, la vreo trei lungimi de corp se află un înotător mare. Scoate un țipăt puternic. Creatura prinsă se zbate mai tare.

Coadă-Lată dă un ping în direcția nou-sositului. Și acesta este foarte ciudat. Are un corp cilindric, tare, asemănător cu un crucișător de nisip, dar în spate se desparte în două membre articulate, acoperite cu o piele moale. Obiectul scoate încă un țipăt și flutură o parte din membre.

Coadă-Lată se îndreaptă către intrus, încercând să descopere ce este. Două creaturi, poate? Și ce face? Să fie vorba de o provocare teritorială? Își păstrează cleștii strânși, ca să nu alarmeze creatura.

– Fii atent, Coadă-Lată! îl avertizează Clește-Lung.

– Nici o grijă!

Nu se apropie mai mult, dar a ajuns deja prea aproape. Lucrul scoate încă un țipăt, apoi îl atacă. Coadă-Lată n-ar vrea să fie văzut de ceilalți savanți fugind, de aceea își

desface picioarele și-și face curaj, pregătindu-se să înfrunte monstrul necunoscut.

Însă înainte de a-l lovi, lucrul virează brusc și dispare în tăcerea din jur. Ascultând cu atenție, pentru cazul că obiectul ar reveni, Coadă-Lată se retrage spre ceilalți membri ai grupului, și își reiau drumul spre casa lui Clește-Lung.

Toți sunt de acord că această expediție a fost mai ciudată decât orice își amintesc ei. Clește-Lung pare încântat.

Rob și-a oprit propulsorul și a permis roboților să îl ajungă din urmă. Altceva nu i-a trecut prin minte. Ilmataranii nu s-au lăsat speriați, iar el nu avea cum să-i atace. Indiferent ce i s-ar fi întâmplat lui Henri, el nu voia să fie primul om care să aducă vătămări vreunei ființe extraterestre.

Legătura cu Henri rămăsese deschisă. Imaginile video îl înfățișau arătând calm, aproape senin.

– Henri, a zis Rob. Am încercat tot ce s-a putut. Nu te pot scoate din ghearele lor. Sunt prea mulți.

– Nu-i nimic, Robert, i-a răspuns Henri, părând surprinzător de bine dispus. Nu cred că-mi vor face vreun rău. Altfel de ce s-ar fi străduit să mă prindă viu? Ascultă: cred că au înțeles că sunt o ființă inteligentă ca și ei. Acesta e primul nostru contact cu ilmataranii. Voi deveni ambasadorul umanității.

– Așa crezi tu? a spus Rob, sperând ca Henri să aibă dreptate.

– Sunt convins. Să păstrezi legătura deschisă. Imaginile vor arăta cum se scrie istoria.

Rob a trimis un robot să acționeze ca releu. Ilmataranii l-au dus pe Henri într-o clădire mare din apropierea hornului

Maury 3b. În clipa când a dispărut înăuntru, Henri a reușit să zâmbească spre camera de filmat.

Clește-Lung se apropie de creatura ciudată ce stă întinsă pe podeaua bibliotecii. Ceilalți s-au strâns împrejur să ajute și să privească. Coadă-Lată are un rulou nou de fir și înregistrează cum se desfășoară procedura. Iar Clește-Lung începe.

– Pielea este groasă, dar flexibilă, și absoarbe sunetele aproape perfect. Nici măcar cel mai puternic ping nu produce o imagine clară. Are patru membre. Cele două din față par a fi folosite pentru hrănire, iar cele din spate slujesc la mers și ca o dublă coadă când înoată. Cap-Rotund, ai știință dacă s-a mai întâlnit o asemenea creatură undeva?

– Nu țin minte să fi citit despre așa ceva. Mi se pare absolut unică.

– Te rog să ții seama de asta, Coadă-Lată. Voi face prima incizie de-a lungul părții moi. Tăietura eliberează enorm de multe bule. Pielea se îndepărtează cu foarte mare ușurință, nu există deloc țesut conjunctiv. Simt ceva care pare a fi un alt strat dedesubt. Interiorul creaturii este extraordinar de cald.

– Sărmanul, spune Clește-Zimțat. Îmi pare rău că-i producem dureri.

– Tuturor ne pare rău, îl aprobă Clește-Lung. Tai stratul de dedesubt. Este extrem de tare și fibros. Aud alte bule. Căldura este extraordinară – parcă este apa ce izvorăște din horn.

– Cum de poate supraviețui la o asemenea temperatură? se miră Mezenter-Ascuțit.

– Nu simt gust de sânge. Percep niște gusturi bizare în apă, dar cred că provin de la țesuturi și din spațiul interior. Acum trag deoparte stratul de dedesubt. Uimitor! Mai e un

strat sub el. Acesta are o textură foarte diferită, mai curând cărnoasă decât fibroasă. Este foarte caldă. Simt tremurături și mișcări spasmodice.

– Ține minte cineva să mai fi auzit astfel de sunete? întreabă Carapace-Netedă. N-am mai pomenit o creatură asemănătoare.

– Parcă cealaltă scotea sunete la fel, intervine Coadă-Lată.

– Acum tai acest strat. Aha – acum am ajuns la viscere. Sângele are un gust foarte ciudat. Veniți, apropiați-vă toți, să simțiți ce fierbinte este acest lucru. Și pipăiți aici! Un fel de structuri rigide în interiorul cărnii.

– Nu se mai mișcă, observă Cap-Rotund.

– Acum să examinăm capul. Ajutați-mă careva să scot carapacea de aici. Trageți! Bine. Mulțumesc, Clește-Zimțat! Ce multe bule! Mă-ntreb la ce slujește structura asta.

Călătoria de înapoiere a fost cumplită. Rob nu reușea să-și scoată din minte felul în care se derulase moartea lui Henri. A revenit la bază câteva ore mai târziu, epuizat și aproape nebun. Singura consolare pentru el, dacă se poate spune așa, a fost că nu a trebuit să povestească nimănui ce se întâmplase – era suficient să urmărească filmul.

Lucrurile nu au rămas fără consecințe, desigur. Dar cum următorul vehicul de aprovizionare avea să sosească abia peste douăzeci de luni, totul s-a petrecut de parcă ar fi fost filmat cu încetinitorul. Rob știa că va fi expediat înapoi pe Pământ și bănuia că nu va mai avea prilejul să facă altă călătorie interstelară. Nu a mai făcut nici o scufundare, s-a ocupat doar de întreținerea roboților și de lucrări tehnice împreună cu Serghei, fără să părăsească deloc stația.

Nimeni nu l-a învinuit, cel puțin în mod direct. După ce a stat îndelung de vorbă cu el privind întreaga întâmplare, doctor Sen s-a uitat la Rob peste rama ochelarilor rotunzi și a spus:

– Cred că a fost o dovadă de iresponsabilitate să plecați amândoi în acea expediție. Dar sunt convins că deja ești conștient de greșeală.

Sen a șters lista numită „Moarte lui HK" de pe rețeaua stației, însă probabil că cineva avea o copie, astfel că ea a reapărut. În ziua următoare, ea a fost transmisă către computerul lui Rob, cuprinzând o ultimă metodă: „Să se trimită un grup de ilmatarani care să-l facă feliuțe."

Acea adăugire nu i s-a părut defel amuzantă lui Rob.